

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ

Збірник наукових праць

Випуск 5

Засновано у 2015 році

Рівне – 2017

УДК 37 : 005.591.6

I - 66

ББК 74.200

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 5 / упоряд. О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова, Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2017. – 290 с.

До збірника увійшли наукові праці, здійснені у галузі теорії і методики виховання. Статті спрямовані на багатоаспектне висвітлення основних напрямів, сучасних підходів до змісту, форм і технологій виховного процесу, починаючи від дошкілля і завершуючи вищою школою.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Петренко Оксана Борисівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Заступники головного редактора: **Гринькова Надія Михайлівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Відповідальний секретар: **Ціпан Тетяна Степанівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної ради:

Сухомлинська О. В., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Бех І. Д., доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України;

Пустовіт Г. П., доктор педагогічних наук, професор, Учений секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Павелків Р. В., доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету;

Коберник О. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Лобода С. М., доктор педагогічних наук, професор, доктор габілітований, професор звичайний Вищої школи інформатики і прикладних наук (м. Лодзь, Республіка Польща).

Члени редколегії:

Безкоровайна О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету;

Вербець В. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної, навчально-методичної роботи та гуманітарної політики Рівненського державного гуманітарного університету;

Карпенчук С. Г., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Ламанаускас В., доктор соціологічних наук, професор, директор науково-методичного Центру «Scientia Educologica», професор Шяуляйського університету (м. Шяуляй, Литовська Республіка);

Литвиненко С. А., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри практичної психології та психотерапії Рівненського державного гуманітарного університету;

Малолєпши Елігіуш, др. хаб., професор, декан педагогічного факультету Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові;

Пелєх Л. Р., доктор педагогічних наук, професор, зав кафедри міжкультурної комунікації та історії світової літератури Рівненського державного гуманітарного університету;

Пелєх Ю. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Рівненського державного гуманітарного університету;

Потапчук Т. В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету;

Стоклоса К., доктор наук, професор, Інститут Зигмунд-Неуман (Дрезден, ФРН);

Федяєва В. Л., доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Херсонського державного університету;

Шмид К., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри історії і теорії виховання Жешувського університету (м. Жешув, Республіка Польща);

Шугасва Л. М., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Рівненського державного гуманітарного університету;

Яшук І. П., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Бісовецька Л. А. кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик початкового навчання РДГУ;

Сойчук Р. Л., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 21161-10961Р.

Наказом МОН України № 515 від 16.05.2016 р.

Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету «Інноватика у вихованні» включений до Переліку наукових фахових видань України (галузі науки – педагогічні).

Упорядники: **проф. Петренко О.Б., доц. Ціпан Т.С.**

Науково-бібліографічне редагування: **наукова бібліотека РДГУ.**

Рецензент: **Коляда Н. М.** – доктор педагогічних наук, професор; завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини.

Друкується за рішенням Вченої ради РДГУ (протокол №6 від 25 травня 2017 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2017

ЗМІСТ

Пустовіт Г. П. Ставлення дитини до природи як домінанта формування екологічної вихованості учнів у позашкільних навчальних закладах	7
Павелків Р. В. Психологічні особливості рефлексії у структурній організації особистості	20
Петренко О. Б., Пелех Ю. В., Пелех Л. Р. Інноваційне управління вищими навчальними закладами: теоретичний аналіз проблеми	31
Jaroslav Jagiela. Tratsactional analysis – educational applications	41
Карпенчук С. Г., Іванюк-Семенюк Л. Ю. Педагогічний закон у контексті історії розвитку науково-педагогічної думки	51
Лісова С. В. Педагогічна креативність як складова професійної компетентності майбутнього вчителя в умовах розвитку інноваційної освіти	65
Потапчук Т. В. Відповідальність як наукова проблема	75
Ящук І. П. Шкільна бібліотека у структурі загальноосвітнього навчального закладу	86
Кіндрат В. К., Литвиненко С. А., Кіндрат Н. П. Проблема національно-патріотичного виховання студентів спеціальності «фізичне виховання» у Рівненському державному гуманітарному університеті	95
Боровець О. В., Демчук М. В. Особливості формування соціальної компетентності молодших школярів	109
Бричок Б. П. Природовідповідна освіта – вимога сьогодення	115
Гудовсек О. А. Проблема підготовки учителів образотворчого мистецтва в Україні: стан дослідженості	120
Дупак Н. В. Проектування змісту професійної освіти у сучасний період розвитку суспільства	130

Казанішена Н. В. Організація освітньо-виховної роботи на екологічній стежці «Сатанівська перлина»	139
Кіндрат П. В., Кіндрат В. К., Семенович С. В. Упровадження національної стратегії з оздоровчої рухової активності: нормативні аспекти.	147
Панчук А. П., Панчук І. В. Туристична індустрія України.....	154
Петренко С. В. Активні форми навчання у вищій школі: актуалізація інноваційного досвіду США	161
Сойчук Р. Л. Методи виховання національного самоствердження в учнівській молоді	172
Стельмашук Ж. Г. Освітньо-виховний простір сільської школи як чинник національно-патріотичного виховання учнів.....	183
Сяська Н. А. Виховання інформаційної культури під час вивчення елементів стохастики у курсі математики основної школи	194
Федоришин О. П. Collaborative learning and its influence on the development and formation of students' social skills	200
Ціпан Т. С., Гоголь В. А. Учнівське самоврядування як чинник формування акмеологічного простору школи	207
Кислюк О. О., Кислюк П. В. Застосування комп'ютерних технологій у роботі класного керівника	218
Регула Т. А., Михальчук Т. М., Береговська Н. О. Шкільний сайт як засіб організації національно-патріотичного виховання учнівської молоді	225
Доробки молодих науковців	
Баліка Л. М. Використання інформаційних технологій у роботі шкільної бібліотеки	233
Дем'янюк І. В. Т. Д. Дем'янюк про формування сучасної парадигми науково-методичної роботи з педагогами	241
Дуброва А. С. Застосування комп'ютерних технологій, а саме методу проєктів у системі інтенсивного вивчення іноземних мов	252

Осипчук О. П. Психолого-педагогічні засади розуміння й усвідомлення моральних норм та вимог учнями молодшого шкільного віку.....	258
Тимощук А. А. Формування творчої особистості школяра у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського.....	265
Федорук О. М. Використання інформаційних технологій у професійній підготовці документознавця	272
Шпичак І. П. Інноваційні форми соціального виховання дітей (20-ті роки ХХ ст.): пошуки, реалії, перспективи.....	279
Відомості про авторів	288

Ключевые слова: новейшие информационные технологии, учебная деятельность, элементы математической статистики и вероятности, информационно-коммуникационные компетентности, стохастика.

Summary. The paper is devoted to the problem of the use of new information technologies in various fields of human activity. In recent years, interest in statistics greatly increased since it appears that many of the problems with statistical and probabilistic nature, and therefore it was necessary to identify the stochastics include a primary school mathematics course. Using computer technology during identify the stochastics has certain difficulties that methodological support the use of such drugs is limited.

It is confirmed in the paper that the new information technologies contribute to motivate students to learn and competent choice of professional activity, the formation of research skills and key competencies. An innovative approach to teaching students elements Stochastics allows to expand students' knowledge of mathematical models and learn to build probabilistic models of stochastic experiments shaping students' scientific outlook, understanding of the ideas and methods of mathematics and its role in understanding reality.

Key words: modern information technology, learning activities, elements of mathematical statistics and probability, information and communication competence, stochastic.

Стаття надійшла до редакції 27.04.2017

О. П. Федоришин

COLLABORATIVE LEARNING AND ITS INFLUENCE ON THE DEVELOPMENT AND FORMATION OF STUDENTS' SOCIAL SKILLS

Summary. The article focuses on such interactive method of teaching as collaborative learning where students work in small groups. Collaborative projects have gradually grown into structured, cooperative group work. Collaborative learning is based on the model that knowledge is created within people where members actively interact by sharing experiences. Groups of students work together to search for undertaking, or solutions, or to create product of their learning. Effectiveness of collaborative learning is that every member of the group is involved in the learning process obtaining the experience of interaction between each other. This method is quite distinct from traditional teacher-oriented approaches to learning. Students become empowered contributors to the learning process, responsible not just for their own learning but for the outcomes of their peers as well. Teachers perform a role more of a facilitator to create an environment and construct a set of tasks that will enable students to learn on their own.

Using the method of collaborative learning teachers should also take into consideration its combinability with social skills formation which brings positive results in preparation for real life social and employment situations.

Key words: collaborative learning, interaction, peers, group work, collaborative environment, approach individual differences, interpersonal development, relationships, social skills, efficiency, diverse perspectives.

Formulation of the problem. Collaborative learning is an interactive approach to learning where students and teachers work together to create a common pool of knowledge from which all are educated. According to Dillenbourg, the “broadest definition of collaborative learning is that it is a situation in which two or more people learn or attempt to learn something together” [6, c.2] in this model, knowledge is situated at the centre of the learning process rather than as the exclusive purview of either students or teachers. It becomes something that is co-created by teachers and learners, both of whom are active participants in the learning process [6, c.4]. In Fellers’ words, “the cooperative learning approach sees knowledge as something to be constructed, discovered, transformed and extended by students” [7, c.227]. According to Johnson et al [11, c.15], five things distinguish collaborative learning from other approaches:

- positive interdependence means that each student’s performance is dependent upon and directly tied to the performance of others in the learning environment, both students and the instructor;

- face-to-face promotive interaction means that students take on instructional roles within the learning process, helping each other learn and master new concepts and skills;

- individual accountability requires that students be assessed and evaluated on their individual performance in addition to their group’s performance, either by the instructor alone or by the instructor alone or by the instructor and their peers;

- social skills recognizes that students have limited experience with a number of the interpersonal skills demanded by successful collaborative learning, like conflict resolution, clear communication, teamwork, leadership, and followership. Successful collaborative learning recognizes this fact and compensates by providing training and coaching in these areas;

- group maintenance is the ability of participants to maintain a positive working relationship with one another over the course of the learning process by seeking out and incorporating performance feedback from the instructor and one another.

The idea of collaborative learning appeared in 20th of the last century. But the work at its strategies began only in 70th in different countries of the world (Great Britain, Western Germany, Australia, Netherlands, Japan, Israel and other). The main ideology of collaborative learning was presented in details by three groups of American scholars from John Hopkins University (R. Slavin), Minnesota University (R. Johnson and D. Johnson, 1987) and the

group of John Irons (California, 1978), and the group Shlomo Sharan Tel-Aviv University (Israel, 1988). Collaborative learning has British origin. English instructors (R. Gilles, F. Adrian) investigated the ways of helping students to gain experience in professionally directed interaction by increasing their activity in learning.

Collaborative learning is an interactive method in learning process and is very effective not only in gaining knowledge in the subject but also makes influence on students' individual behaviour in social environment. The **aim** of the article is to focus teachers' attention on development and formation of social skills of students while using the method of collaborative learning that will assist them to behave in certain ways in particular situations.

Presenting the main material. In the collaborative model, students and teachers assume roles in the learning process quite distinct from traditional, teacher-oriented approaches to learning. Students become empowered contributors to the learning process, responsible not just for their own learning but for the outcomes of their peers as well. Teachers perform less of a "sage on the stage" role and more of a facilitator, or "guide on the side", someone who "creates an environment and constructs a set of experiences that will enable students to learn on their own" [7, c. 227] Teaching in a collaborative environment is a "complex application of theory and research that requires considerable instructor training and continuous refinement of skills and procedures" [11, c.4]. The collaborative instructor has to understand a lot more than just the content knowledge to teach: "he / she has to understand the process of teaching in the cooperative learning environment to make it work" [11, c.4]. The essence of this understanding is reflected in the teachers' core contribution to learning in the collaborative model, namely carefully-crafted instructions that define the nature of the interaction between learners, how achievement of learning outcomes will be evaluated, and the design and provision of extensive scaffolding of interpersonal supports, training and coaching. From this perspective, "the collaborative situation is a kind of social contract, either between the peers or between the peers and the teacher. This contract specifies conditions under which some types of interactions may occur, [although] there is no guarantee they will occur" [11, c.5].

Collaborative learning is a situation in which two or more people learn or attempt to learn something together [6]. Unlike individual learning, people engaged in collaborative learning capitalize on one another's resources and skills (asking one another for information, evaluating one another's ideas, monitoring one another's work, etc.). More specifically, collaborative learning is based on the model that knowledge can be created within people where members actively interact by sharing experiences and take on asymmetry roles. Thus, collaborative learning is commonly illustrated when groups of students work together to search for understanding, meaning, or solutions or to create an artefact or product of their learning. It redefines traditional student-teacher relationship in the classroom which results in controversy over whether this paradigm is more beneficial than harmful [13]. Collaborative learning activities

can include collaborative writing, group projects, joint problem solving, debates, study teams, and other activities.

Collaborative learning is very important in achieving critical thinking. Individuals are able to achieve higher levels of learning and retain more information when they work in a group rather than individually, this applies to both the facilitators of knowledge, the instructors, and the receivers of knowledge, the students [13].

Over the last twenty-five years the use of small-group learning has greatly increased. Informal collaborative projects have grown into structured, cooperative group work.

Benefits from small-group learning in a collaborative environment include:

- Celebration of diversity. Students learn to work with all types of people. During interactions they find many opportunities to reflect upon and reply to the diverse responses fellow learners bring to the questions raised. It allows students to add their perspectives to an issue based on their cultural differences. This exchange inevitably helps students to better understand other cultures and points of view.

- Acknowledgement of individual differences. When questions are raised, different students will have a variety of responses. Each of these can help the group create a product that reflects a wide range of perspectives and is thus more complete and comprehensive.

- Interpersonal development. Students learn to relate to their peers and other learners as they work together in group enterprises. This can be especially helpful for students who have difficulties with social skills. They can benefit from structured interactions with others.

- Actively involving students in learning. Each member has opportunities to contribute in small groups. Students are apt to take more ownership of their material and to think critically about related issues when they work as a team.

- More opportunities for personal feedback. Because there are more exchanges among students in small groups, your students receive more personal feedback about their ideas and responses. This feedback is often not possible in large-group instruction, in which one or two students exchange ideas and the rest of the class listens.

Collaborative learning differs from traditional teaching approaches because students work together rather than compete with each other individually. It can take place any time students work together – for example, when they help each other with homework. Cooperative learning takes place when students work together in the same place on a structured project in a small group. Mixed-skill groups can be especially helpful to students in developing their social abilities.

Collaborative learning is based on the view that knowledge is a social construct. Collaborative activities are most often based on four principles:

- the learner or student is the primary focus of instruction;

- interaction and “doing” are of primary importance;
- working in groups is an important mode of learning;
- structured approaches to developing solutions to real-world problems should be incorporated into learning.

Collaborative learning can occur peer-to-peer or in larger groups. Peer learning, or peer instruction, is a type of collaborative learning that involves students working in pairs or small groups to discuss concepts, or find solutions to problems. In Panitz’s words, “the empowerment of students produces an environment which fosters maturity and responsibility in students for their learning. The teacher becomes a facilitator instead of a director and the student becomes a willing participant instead of a passive follower [13]. Students are also forced into followership roles because each member of the team is similarly empowered. The result is that students have to negotiate about how best to use their collective research materials, which requires a higher-order understanding of the materials in terms of how best to present it. From a group maintenance perspective, students also have to negotiate leadership and followership roles based on their strengths and weaknesses. For example, with a group of eight people, not everyone can or need to be involved in the actual presentation materials of during the class.

Research, writing, editing, and facilitation skills are required to successfully complete the assignment and students have to think critically and honestly about the value they bring to the team. This method of promotive interaction is “one of the foundation principles of cooperative learning [because it] builds students’ responsibility for themselves and their group members through a reliance upon each other’s talents, and an assessment process which rewards both individuals and groups” [13]. A collaborative approach, one that requires students to attend class in order to perform meaningful roles and make valuable contributions, is a widely-recognized benefit of collaborative learning [4].

As mentioned above, collaborative learning makes great influence on the development of social skills. Social skills are the skills we use to communicate and interact with each other, both verbally and non-verbally, through gestures, body language and our personal appearance. Social skills are what humans require to get along with others. They help in creating better relationships among people which reduces stresses and anxiety. Developing effective social skills helps in better communication, while ability to form relationships with people allows individuals to function properly in a large group of people. Good social skills help individuals to function properly in a large group of people. Good social skills help individuals to achieve greater efficiency when dealing with others. These skills allow people to make sound judgement on whether it is appropriate to mingle with a given group of individuals or to politely down invitations from incompatible groupings.

People with effective social skills are more admired in the society than those lacking such skills, and are more likely to get support from the mass for their initiatives. Such people often thrive in leadership positions.

There are distinct advantages to having well developed social skills. Here are five:

1. More and better relationships. Most people cannot Focusing on relationships will help you get a job, get promoted and make new friends. Well honed social skills can increase your happiness and satisfaction and give you a better outlook on life.

2. Better communication. Relating with people and being able to work in large groups naturally develops your communication skills. After all, you cannot have great social skills without good communication skills and being able to convey your thoughts and ideas may be the single most important skill that you can develop in life.

3. Great efficiency. Being good with people, you can more easily avoid being with the people you do not like as much as others.

4. Advancing career prospects. Most organizations are looking for individuals with a particular, tactical skill set: the ability to work well in a team and to influence and motivate people to get things done.

5. Increased overall happiness. Getting along and understanding people will help you to open many personal and career-related doors.

Conclusions and prospects of further researches. Researches show that educational experiences that are active, social, contextual, engaging and student-owned lead to deeper learning. The benefits of collaborative learning include:

- development of higher-level thinking, oral communication, self-management and leadership skills;
- promotion student-faculty interaction;
- increase in student retention, self-esteem and responsibility;
- exposure to and an increase in understanding of diverse perspectives;
- preparation for real life social and employment situations.

Research suggest that collaborative learning combined with the focusing on formation of social adaptation skills bring positive results such as deeper understanding of content, increased overall achievement on grades, improved self-esteem and responsibility and higher motivation.

REFERENCES:

1. Brown H. Foundational Methods : Understanding Teaching and Learning / H. Brown, D.C. Ciuffetelli. – Toronto : Pearson Education, 2009. – P. 507.
2. Cheong C. Designing a Mobile-app-based. Collaborative Learning System / C. Cheong, V. Bruno, F. Cheong // Journal of Information Technology Education : Innovations in Practice. – № 11. – 2012. – P. 97–119.
3. Collaborative Learning : Group Work // [Electronic resource] // Center for teaching excellence / Cornell University. URL : <http://www.cte.cornell.edu/teaching-ideas/engaging-students/ collaborative-learning.html>
4. Cooper J. Cooperative Learning and College Instruction / J. Cooper, S. Prescott, I. Cook, L. Smith, R. Mueck, J. Cuseo // Effective Use of

- Student Learning Teams. – Fresno : California State University Foundation, 1984. – 56 p.
5. Cooperative and Collaborative Learning // [Electronic resource] URL: <http://www.thirteen.org/edonline/concept2class/coopcolab/>
 6. Dillenbourg P. What Do You Mean by Collaborative Learning? // In P.Dillenbourg (Ed.) Collaborative learning : Cognitive and Computational Approaches. – Oxford : Elsevier, 1999. – P. 1–19.
 7. Fellers J. W. Teaching Teamwork : An Exploration of Using Cooperative Learning Teams / Jack W. Fellers // Proceedings of the 14th International conference on Information Systems (December 5-8, 1993). – P. 225-237.
 8. Gilles R.M. Learning : The Social and Intellectual Outcomes of Learning in Groups / R.M. Gilles, F. Adrian. – London: Farmer Press, 2003. – 246 p.
 9. Glen T. Does Collaborative Learning Work? / Ted Glen // Presentation at Humber College Showcase (Toronto, Canada, May 25, 2004). – Toronto, 2004.
 10. Johnson D.W. Cooperation in the Classroom / D.W. Johnson, R.T. Johnson, E.J. Holubec. – Edina, MN : Interaction Book Company, 1991. – 292 p.
 11. Johnson D.W. Active Learning : Cooperation in the College Classroom / D.W. Johnson, R.T. Johnson, K.A. Smith. – Edina, MN: Interaction Book Company, 1998. – 326 p.
 12. Kagan S. Cooperative Learning. – San Clemente. CA : Kagan Publishing, 200. – 479 p.
 13. Panitz Th. The Case for Student Centered Instruction via Collaborative Learning Paradigms / Theodore Panitz. URL : <http://www.capecod.net/TPanitz/Tedspage>
 14. What Are Social Skills? URL: <https://www.reference.com/world-view/social-skills-3aa296df9530bfe8>

Анотація. У статті аналізуються метод колаборативного навчання як ефективний підхід до підвищення якості навчання та його соціальний аспект. У колаборативній моделі студенти і викладачі виконують у навчальному процесі ролі, які відрізняються від традиційних, орієнтованих на викладача підходів до навчання. Викладачі виконують роль швидше посередника, який має створити ситуацію та сформулювати низку завдань, які дають студентам можливість навчатися самостійно. Колаборативне навчання передбачає вдосконалення навичок міжособистісних та групових стосунків, розвиток ефективних способів комунікації, вміння працювати в команді та вирішувати конфліктні ситуації. Ефективність цього методу полягає в тому, що він допомагає студенту стати активним, підвищує мотивацію до навчання, сприяє глибокому засвоєнню знань та зростанню інтересу до предмета, а також є особливо корисним у розвитку соціальних здібностей. Студенти вчаться приймати більш продумані рішення та аргументовані кроки, глибше розуміти матеріал, критично мислити. Зростає їх мотивація до пізнання в цілому і до освіти зокрема, розвивається здібність сприймати ситуацію з

різних сторін та будувати більш позитивні взаємостосунки з партнерами. Таке навчання формує також і більш позитивне ставлення до викладачів, самооцінки, укріплює психологічний стан та соціальні компетенції.

Ключові слова: колаборативне навчання, колаборативна модель, мотивація, соціальні здібності, критичне мислення, взаємостосунки, психологічний стан, соціальні компетенції.

Анотація. В статті аналізується метод колаборативного обучения как эффективный подход к повышению качества обучения и его социальный аспект. В колаборативной модели студенты и преподаватели исполняют в учебном процессе роли, которые отличаются от традиционных, ориентированных на преподавателя подходов к обучению. Преподаватели исполняют роль скорее посредника, который должен создать ситуацию и сформулировать ряд задач, которые дают студентам возможность учиться самостоятельно. Колаборативное обучение предусматривает усовершенствование навыков межличностных и групповых отношений, развитие эффективных способ коммуникации, умение работать в команде и решать конфликтные ситуации. Эффективность этого метода состоит в том, что он помогает студенту стать активным, повышает мотивацию к учёбе, способствует глубокому усвоению знаний и повышению интереса к предмету, а также является особенно полезным в развитии социальных способностей. Студенты учатся принимать более обдуманые решения и аргументированные шаги, глубже понимать материал, критически мыслить. Повышается их мотивация к познанию в целом и к образованию в частности, развивается способность воспринимать ситуацию с разных сторон и строить более позитивные взаимоотношения с партнерами. Такое обучение формирует также и более позитивное отношение к преподавателям, самооценке, укрепляет психологическое состояние и социальные компетенции.

Ключевые слова: колаборативное обучение, колаборативная модель, мотивация, социальные способности, критическое мышление, взаимоотношения, психологическое состояние, социальные компетенции.

Стаття надійшла до редакції 04.05.2017

Т. С. Ціпан, В. А. Гоголь

УЧНІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ АКМЕОЛОГІЧНОГО ПРОСТОРУ ШКОЛИ

Анотація. У статті увага акцентується на ролі учнівського самоврядування в загальноосвітній школі у формуванні акмеологічного простору школи, у якому розвиток учня є цінністю, традицією, вимогою, реальністю та ідеалом. Для такого середовища характерним є

Наукове видання

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ
Збірник наукових праць

Випуск 5

Упорядники:
проф. Петренко О.Б., доц. Ціпан Т.С.

Науково-бібліографічне редагування:
наукова бібліотека РДГУ

Підписано до друку 25.05.2017 р.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,7. Замовлення №204/1. Наклад 300

I – 66 **Інноватика у вихованні** : зб. наук. пр. Вип. 5 / упоряд.
О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова,
Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2017. – 290 с.

УДК 37 : 005.591.6
ББК 74.200

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2017

Віддруковано засобами оперативної поліграфії

УРМ-ПОЛІГРАФ

вул. Буковинська, 3, м. Рівне, 33000;

тел.: 0362-64-21-34